

Розширений план лекції 1

«Сучасна методологія та технології географічної науки»

Роль методології у розвитку науки. Загальнонаукова, конкретнонаукова і часткова (локальна) методологія, їх відмінності. Роли міждисциплінарних підходів у світлі синергетичної парадигми. Важливість встановлення взаємозв'язків у міждисциплінарних дослідженнях.

Рівні методологічного знання конкретної науки як цілісного вчення про методи пізнання та перетворення дійсності на прикладі суспільної географії. Роль філософії в розвитку методології конкретної науки. Роль філософських категорій (простір, час, матерія, рух тощо) у методології суспільної географії.

Проблемний підхід в науці (на прикладі суспільної географії). Наукове знання та його елементи. Формування наукових теорій від наукового факту через поняття, закон, концепцію, локальну теорію. Методологічні, метатеоретичні та методичні проблеми в суспільній географії.

Система рівнів пізнання: емпіричний, теоретичний, методологічний, філософський, різниця між ними. Роль емпіричного пізнання у науці як основи дослідження. Перехід від емпіричного знання до узагальнення і до створення наукового знання. Методи дидактики та індукції, їх роль у науковому пізнанні. Критерії практики в географічних дослідженнях. Виправданість і точність географічних прогнозів. Масштаби і рівні узагальнення суспільно-географічного дослідження. Фундаментальні, пошукові та прикладні географічні дослідження.